

Intres aduentus dñi mystice notant in euan-
 gelio. quod hodie legif. de hac causa quis eius
 hystoria p̄neat ad diem ramozū. **P**rim⁹ a p̄nci-
 pio vsq; ibi. **S**oluite ⁊ adducite mihi. vbi nota
 quatuor. scz finem propter quem venit. qui est
 pacificatio hominis cum deo. ⁊ cum angelis et
 cum seipso ⁊ cum proximis. ibi. **C**um appropin-
 quasset iesus hierosolymis. **N**am hierosolyma
 pacificatio vel visio pacis interpretat. ad **Eph.**
ij. **I**pe em̄ est pax nostra. qui fecit vtraq; vnus
 ⁊ veniens euangelizauit nobis pacem. **V**ia per
 quam venit est virgo **M**aria. **B**ernard⁹. **V**go
 egregia ipsa est via regia. per quam saluator ve-
 nit ad nos. ibi. **E**t cum venisset betphage. quod
 interpretatur dom⁹ oris. quia in apertione oris
 p̄cōsensum dicendo. **E**cce ancilla domini ⁊c. fa-
 cta est domus dei. **I**deo cantatur. **D**omus pu-
 dici pectoris templum repente fit dei ⁊c. **C**ausa
 quare venit est eminentissima misericordia diui-
 na. ibi. ad montem oliueti. ad **Eph.** **ij.** **D**eus qui
 dies est in misericordia p̄pter nimiam charitatē
 suam qua dilexit nos. cum essemus mortui pec-
 catis conuiuificauit nos. **A**ctus ad quem venit
 qui est illuminatio mūdi. non tantū p̄ se sed etiā
 p̄ discipulos. ⁊ quātū ad gentem iudācam. ⁊ q̄-
 tum ad populū gentilem. ibi. **T**unc misit duos
 discipulos ⁊c. **Joh.** **xij.** **E**go lux in mundū ve-
 ni vt om̄s qui credit in me in tenebris nō rema-
 neat. **S**ecundus in media. **D**icite filie syon. i.
 anime humane. **E**cce rex tuus venit tibi māsue-
 tus. **N**ota quatuor circa aduentum istum. pro-
 pinquitatem aduentantis. quia ecce scz presens
 est ad ostium. ideo cito recipiendus. **A**pocal. **ij.**
Ego sto ad ostium ⁊ pulso. si quis audierit vo-
 cem meā ⁊ aperuerit ianuam. introibo ad illum et
 cenabo cum illo ⁊ ille mecum. **E**ius dignitatem.
 quia rex tuus. **I**deo hospiciū p̄parandum est
 eidiligenter. **G**regorius in omelia penthecostes
Tergat sordes prauī operi qui deo preparat ho-
 spiciū cordis. **A**duentus vtilitatem. quia ve-
 nit tibi. id est. ad vtilitatem tuā. **I**deo vehemē-
 tius desiderandus. **M**atth. **vij.** **E**cce veniam
 ⁊ curabo eum. **A**duentis humilitatem. quia
 mansuetus. **I**deo imitandus. **M**atth. **xj.** **D**i-
 scite a me quia mitis sum ⁊ humilis corde ⁊c.
Tertius in fine. ibi. **T**urbe autem que prece-
 debant ⁊ que sequebantur ⁊c. **C**ōmune canticū
 omniū bonorum erit in die iudicij. **B**enedictus
 qui venit in nomine dñi **M**atth. **xxij.** **N**on me
 videbitis donec dicatis. **B**enedictus qui venit
 in nomine domini. **Q**uibus respondebit xp̄us.
Venite benedicti patris mei. possidete paratū
 vobis regnum a constitutione mundi. **E**suriui
 enim et dedistis mihi ⁊c. **M**atth. **xxv.** **D**iu-
 sum erit canticum malorum. **H**iere. **xx.** **M**ale-
 dicta dies in qua natus sum. dies in qua peperit

me mater mea non sit benedicta ⁊c. **Q**uibus re-
 spondebit christ⁹. **D**iscedite a me maledicti in ig-
 nem eternum. qui paratus est diabolo ⁊ angelis
 eius. **M**atth. **xxv.**

De animabus. **S**ermo. **ij.**

Dicite filie syon
 ecce rex tuus. **M**atth. **xxj.** **S**m ma-
 teriam quam volo predicare i hoc
 sermone. verbum propositum est
 verbum dei. ad sanctos angelos :

vt loquātur amicabiliter anime sancte bone ⁊ iu-
 ste ab hac vita recedenti. tanq̄ conciuī eorum et
 coheredi dicentis. **D**icite filie syon. id est. anime
 sancte. quando representatur regi christo per an-
 gelos dicentes anime. **E**cce rex tuus quem tam
 ardentē desiderasti amasti. ⁊ cui tam fidelit̄ ser-
 uisti. **I**uxta prosecutionē huius intellectus in-
 uenio in sacra scriptura q̄ anima nominat̄ qua-
 drupliciter. siue sit bona siue sit mala. iuxta quat-
 tuor operationes ipsius anime nouiter ab h̄ mū-
 do recedentis. ex quolibet opere anima nomina-
 tur proprio nomine.

Primū opus anime est exitus corporalis. **S**e-
 cundum ambulatio spiritualis. **T**ertium introf-
 tus patrie celestis. **Q**uartū premiatio merital.
Ex primo opere si anima sit sancta ⁊ bona nomi-
 natur filia p̄ncipis. **S**i aut̄ mala d̄r filia latronis
Ex secūdo ope si est bona dicit̄ filia syon. **S**i est
 mala dicit̄ filia edom.

Ex tertio si est bona dicit̄ filia iuda. si sit mala d̄r
 dicitur filia babylonis.

Ex quarto si sit bona dicit̄ filia hierusalem. si sit
 mala dicit̄ filia belial.

Ecce hic tota materia **D**e secūdo opere dicit̄ chri-
 stus sanctis angelis sic loq̄tur i themate. **D**icite
 filie syon. **P**rimū opus anime nouiter receden-
 tis de hoc mundo est exitus corporalis. oportet
 enim dimittere corpus. ⁊ si anima sit bona san-
 cta ⁊ penitens ⁊ contrita confessa remisit satisse-
 cit non exit sola de hoc mundo. quia si est in pun-
 cto exiendi de corpore. subito angelus bonus
 custos ipsius qui preuidit horā mortis sue ascē-
 dit ad christum qui licet sciat omnia tamē potest
 sibi dicere que facimus. **C**ui dicere potest ange-
 lus. domine talis quem mihi commēdastis vixit
 in bonis operibus seruauit p̄cepta vestra. no-
 luit viuere s̄m sensualitatem sed iuxta vestram
 voluntatem. nec s̄m suas inclinationes : sed s̄m
 vestras ordinationes. modo est in articulo mor-
 tis. statim christus tunc mittit filios ⁊ filias. si q̄s
 habet in paradiso ad sociandum animam illam
 quandoq; vt pie creditur. et hoc patet ex mul-
 tis miraculis. ⁊ q̄n aia exit de corpore statim videt

Dominica prima Aduentus

angelos et filios. quos optime cognoscit et nominat ipsos angelos filios et filias que honorifice associantur ab eis. Ex isto opere anima dicitur filia principis. Ratio illius est. quia sicut filia principis in die nuptiarum non vadit sola coram sponso sed nobiliter associata baronibus militibus et scutiferis. sic anima bona et sancta angelis. **Autoritas.** Quid videb in sunamite nisi choros castrorum quibus pulchri sunt gressus tui in calciamentis filia principis. **Canticorum.** vij. **Nota** sunamitis interpretatur mortificata. quia persona sancta et bona in hoc mundo mortificat corpus suum per penitentiam ipsum castigando eo quod inclinat ad vitia et peccata. **Ideo** dicit apostolus. **Mortificate** membra vestra que sunt super terram. ad **Col.** iij. **Quid** ergo videbis in sunamite. id est. persona per penitentiam mortificata nisi choros castrorum. id est. angelorum qui dicuntur castra dei. **Ita** vocauit eos **Jacob.** cum sibi in itinere obuiaret dicens castra dei sunt hec. **Genes.** xxxij. **Pulchri** sunt gressus tui. id est. passus virtutum. **Quia** sicut pedibus ambulamus in hoc mundo. sic virtutibus et operibus meritorijs ambulamus ad deum. **David.** **Ibunt** de virtute in virtutem videri debet deus deorum. id est. angelorum in syon. **Ps.** lxxxij. ita vitis peccatis et malis operibus ambulamus ad infernum. quia sicut optima calciamenta ornant et decorant pedes. **Ita** intentiones recte ornant et decorant bona opera nostra. **Pulchri** sunt gressus tui scilicet virtutum et bonorum operum. in calciamentis. id est. intentionibus rectis ad deum. filia principis. **Per** oppositum autem si anima sit mala et impenitens dicitur filia latronis. **Ratio.** quia sicut quando latro data sententia contra eum debet duci ad furcam. et ad portam carceris sunt sagiones expectantes eius exitum. **Ita** de anima impenitente filia latronis ad eam qui contra voluntatem et preceptum dei de orto paradisi furatus fuit fructum vetitum propter quod ibant omnes ad furcam inferni. **Nota** contra furantes fructus. **Ita** peccator contra preceptum dei furatur fructus de arbore superbie de quo precipit deus ne homo comedat. **Cuius** fructus sunt vanitas pompositas vana gloria presumptio de quibus latro. id est. peccator recipit. **Idem** de arbore auaricie. cuius fructus sunt usura rapina retentio calumnia fraus et cetera. **Idem** de arbore luxurie. cuius fructus sunt fornicatio adulterium incestus raptus et cetera. **Idem** de arbore inuidie. cuius fructus sunt odium rancor mala voluntas diffamatio. **Idem** de arbore gula. cuius fructus sunt comestiones ebrietates ieiuniorum fractiones et cetera. **Idem** de arbore ire. cuius fructus sunt vindicte vultus lnera damna. propter hoc in exitu anime de carcere corporis sunt expectantes sagiones inferni filiam latronis. **Autoritas.** **Nunc** vastaberis filia latronis. **Abichee.** v. **Dic** anima mala pro se et alijs. **Obsidione** posuerunt su

per nos. **Ibidem.** **Ita** est tunc de ista misera anima sicut de illa pdice in meta infra quam est a vena / toribus obsessa. ita de anima. **Caro** est meta in / fra quam anima est abscondita et in morte compellitur exire baculis dolorum et infirmitatum. **David** ps. xvij. **Circum** dederunt me dolores mortis. **Canes** autem inferni stant in circumitu. et potest dicere misera anima. **Circum** dederunt me canes multi. ps. xxj. **Falcones** in aere sunt demones in media regione comorantes. **Ideo** potest dicere anima. **Obsidione** posuerunt super nos. **Ad** quam demones. **Nunc** vastaberis. sicut scilicet in exitu de corpore vastaberis. id est. destructa eris filia latronis. id est. peccatoris impenitens. **¶** **Secundum** opus ipsius anime post exitum a corpore est ambulatio spiritualis. **Corpus** remanet ibi. anima autem vadit sursum versus celum si est bona vel deorsum versus infernum si est mala. et hoc dicitur ambulatio spiritualis. quia spiritus vadit sine corpore. **Nota** quoque ab hinc versus ad celum empyreum est via longissima. et in media regione est maxima multitudo demonum. qui ibi remanserunt quando de celo ceciderunt. **Modo** videamus quo anima poterit transire. **Dico** quod si anima est bona et sancte et sanctis angelis sociata demones fugiunt et dimittunt eam in pace et anima videt eos et cognoscit ipsos. a quibus in hoc mundo fuit temptata et cuilibet dicere poterit. **Proditor** nuncquid tu es leuiathan qui temptasti me de superbia et cetera. **Sed** deus sua misericordia me iuuat. **Idem** de mamona asmodeo et sic de alijs. et sic anima sancta transit libere sine timore. **Ex** isto aspectu anima bona dicitur filia syon. id est. speculationis. **Autoritas.** **Non** transibit super eos ultra exactor. quia nunc vidi oculis meis exulta satis filia syon. **Zach.** ix. **Nota** exactor interpretatur diabolus qui exacte puocat hominem ad peccandum. **Non** transibit super eos ultra. **Ecce** quare dicitur thema anime sancte. dicite filie syon. **Si** vero anima sit mala vadit ad infernum. et non dicitur filia syon. sed filia edom que interpretatur sanguinea. quia peccata mortalia in sancta scriptura dicuntur sanguis. **Ideo** **David** post peccata sua orando dicebat ad dominum. **Libera** me de sanguinibus. id est. peccatis. deus deus salutem mee. ps. l. propter hoc anima impenitens et peccatis plena dicitur filia edom. **Autoritas.** **Filia** edom qui habitas in terra hus ad te quoque perueniet calix et inebriaberis atque nudaberis. **Threno.** iij. **Nota** hus. id est. comitatoris seu festinantis quia diabolus dicitur festinans quia festinanter peccauit. quia statim quando fuit creatus voluit parificari deo. et multi angeli sibi consenserunt. ideo facti sunt demones et multi sibi contradixerunt. **Pro** dictorum intelligentia **Nota** quod demones non sunt natura mali vel naturaliter sed propria voluntate ut dicit **Dionysius.** iij. cap. de diuinis nominibus **Cuius** rationem ponit beatus **Thomas.** j. pte. q. lxxij. arti.

iii. qz qlibet natura intellectualis hz ordinez ad bonū vniuersale quod pōt apprehendere z qd ē obiectum volūtatis. modo si sit aliqd cui? natu- ra ordinet in aliqd bonū fm cōem boni rōnem. hoc fm suam naturā nō pōt tendere in aliqd ma- lum. Sed demōes sunt substātie intellectuales. igit nullo modo pōt habere inclinacionē natura- lem in aliqd qd cūqz malū. z iō nō pōt naf. aliter esse mali. **¶** In Aug? .x. de ciui. dei. reprehendit Porphirium de hoc qz Porphiri? dixit. qz de- mones erant naturaliter fallaces. dicens eos nō naturaliter esse fallaces. sed ppria voluntate vt dicit sanct? Tho. in solutione ad primū. Omnes em̄ angeli boni z mali fuerunt in grā a deo crea- ti. vt dicit btūs Tho. in .j. pte. q. lxiij. ar. iij. dicit em̄ btūs Aug? .xij. de ciuita. dei. qz de? silerat in eis condens naturā z largiēs grām. Angeli tñ i grā creati peccare potuerūt. quia nō fuerunt in grā cōfirmati. vt dicit btūs Tho. q. lxiij. arti. .j. imo de facto aliq peccauerūt qz z demones esse- cti sunt. fm illud Job. iij. In angelis suis repe- rit prauitatem. a creatione sua vsqz ad peccatū z a paradisi expulsione vix transiuit spaciū vni- us momēti. Ecce quō fuit festinās. Qui habitat in terra hus. id est. festinās. Ad te quoqz pue- niet calix. de quo Jobes. Bibent de vino ire dī quod mixtū est mero in calice ire ipsius. **¶** Apoca. xiiij. Et inebriaberis. qz sicut ebrī? nescit qd fac- sic nec aia qñ sentit penas intollerabiles inferni. **¶** Et nudaberis. s. meritis z gaudijs z omib? bo- nis. cauete ḡ ne anima v̄ra sit filia edom. **¶** Ter- tium opus est introitus patrie celestis. qz si aia sit bona intrat patriā paradisi. si mala patriā in- ferni. **¶** Ex ingressu paradisi dicit filia iude. **¶** Ex in- gressu inferni filia babilonis. **¶** Postqz anima est a corpe egressa. z cum illa honorabilē comitiua i- trat celum empireū z videns illā inestimabilem pulchritudinem celi admiraf valde. z anime be- atorū z sancti angeli vidēt aiam nouiter intran- tem. z regratiant deo z salutare eam possūt dī. **¶** **B**ndicta creatura. bndicta dies z hora in qua dimisisti pompā vanitatē. z fecisti penitētiā. **¶** Que stupefacta rīdere poterit. **¶** Non nobis dñe nō nobis. sed nomini tuo da gloriā. **¶** Ex isto s̄troi- tu anima dicit filia iude. **¶** **A**utoritas. **¶** Audiuit et letata est syon z exultauerunt filie iude ppter iu- diciā tua dñe. ps. xcvi. **¶** Nota letata est syon. id ē aia sancta que dicit filia syon. ppter egressuz spi- ritualē. **¶** Et exultauerūt filie iude. i. cōfidentes ex ingressu paradisi. ppter iudiciā tua dñe. **¶** Que quidē iudiciā sunt sex. tria in h̄ mundo. z tria in alio que attribuunt deo. **¶** Primū iudiciū in hoc mūdo est p̄tritiō cordis qñ hō dolet de peccatis z recipit bonū ppositū p̄uertēdi dī. **¶** **M**iser qd erit de me. **¶** Ego sum religiosus zc. **¶** Dic de quoli- bet statu. **¶** Ecce primū iudiciū in quo pctōr iudi- cat qz corrigat se. **¶** **S**ecūdū est oris cōfessio. qñ

hō dicit cōfessori oia sua mala z pctā. tanqz iudi- ci. z h̄ iudiciū est necessariū. qz de glādula curan- da necessariū ē vt inde exeat corruptio. **¶** Idez de peccatore. **¶** Et qñ cōfessor q est iudex dicit. fm qz video ex dictis v̄ris. vos estis supb? zc. idō de cetero humiliētis vos. **¶** Idē de alijs tūc cōfessor vt iudex absoluit eū. **¶** **T**ertiu iudiciū est corpo- ris afflictio. optimū iudiciū est castigare carnem ne castiget in alio mūdo a sagionib? inferni. **¶** In alio mūdo sunt alia tria iudiciā. **¶** **P**rimū est af- sociatio sanctorū angelorū in exitu anime a cor- poze ex quo anima fuit in h̄ mūdo associata xtu- tibus z opib? bonis iudicat dñs vt tūc associet anima sanctis angelis vt pie credendū est. **¶** **S**e- cundum ē demonū fugatio in mediā regione ae- ris. iudiciū est rectū ex quo aia in hoc mūdo fu- git z vitauit rēptationes demonū. qz tūc ipsi fu- giant z pmittant eam libere trāsire. **¶** **T**ertium ē ipsi? aie cōmēdatio. z laudatio in introitu para- disī. ex quo aia in hoc mūdo bndixit z laudauit deum. iudicat deus vt in itroitu paradisi laudet z cōmēdet a sanctis angelis z aiab?. **¶** Ecce qua- re dicit. **¶** Exultauerūt filie iude ppter iudiciā tua dñe. **¶** **M**odo gyrem cartā per oppositū. si aia sit mala z impenitēs intrat patriā inferni. **¶** **D**ic quō qñ ē in ianua inferni. quō statim aperit z exit in- de fetidus fum? de sulphure z horribilis. **¶** Et aia misera flens z clamās dicere pōt. **¶** **M**isera et h̄ intrabo z quid forte erit de me vltra. vltra dicūt demones. traditor qz hic oportet vos stare inel- num. **¶** Et ex isto introitu aia dī filia babilonis. i. cōfusiōnis. **¶** Quia sic in paradiso ē optima ordi- natio angelorū scōrū. p oppositū in inferno ē inordi- natio z cōfusio. **¶** Job. **¶** **U**bi null? ordo s̄ sempiter- nus horroz inhabitat Job. xiiij. **¶** **I**do aia dī filia babilonis. **¶** **A**utoritas. **¶** Filia babilonis misera. **¶** **B**eat? qui retribuet tibi retributionē tuā quam retribuisti nobis. **¶** ps. cxxxvj. verba sunt sancta- rum personarum. **¶** **B**eatus supple est ille qui re- tribuet tibi retributionem tuam zc. **¶** Quia in hoc mundo peccatores z mali persequuntur bonos ipsis multipliciter iniuriando. dicendo hypocri- ta begbart zc. **¶** Et in hoc mundo a nullo reprehē- duntur. sed in alio mundo grauiter punientur a deo. ideo beatus qui retribuet tibi zc. **¶** **Q**uar- tum opus est recipere premium meritale vel in celo si est bona. vel in inferno si ē mala. **¶** **D**ic quo modo. ex quo anima sancta est in paradysum in- troducta venit ad cathedram christi cui deuote osculatur manus et pedes etiam virginī **¶** **M**a- rie quibus regratiatur vt probabile est zc. **¶** Et ibidem a christo coronatur corona glorie. **¶** **A**uto- ritas. **¶** Accipient regnum decoris z dyadema spe- ciei de manu dñi. **¶** Sapieñ. v. **¶** **D**einde collocat i cathedra glorie in aliquo ordine angelorum vbi erit eternaliter in pace p̄tinua. **¶** **E**x hoc anima dī filia hierusalē. que interpretat pacifica. **¶** **A**utoritas

Dominica prima Aduent'

Letare et exulta in omni corde filia hierlm. abstu-
lit dñs iudiciū tuū. auit inimicos tuos. Rex isrl
dñs in medio tui. nō timebis maluz vltra. So-
phonie. iij. Nota differentiā inter leticiā et exul-
tationem. quia leticia consistit intus in corde ex-
ultatio aut cōsistit in corpe et ostendit extra. In
exultatio quasi extra saltatio p̄ gaudio. Sic ver-
bi gratia. qñ dicit vobis fili' v' est san' vos de
hoc habetis leticiā. sed si dicat vobis q' fili' ve-
ster fact' est ep̄s vel cardinalis tūc habetis etiā
exultationē. Sic anima scā qñ intrat paradysū
habet leticiā. s̄ in die iudiciū maximā habebit ex-
ultationē. qz tūc gloria et leticia aie saltabit extra
p̄ redūdantiā. qz sicut modo eē aie cōicaf corpi.
ita etiā esse glorie ipsi' aie cōicabit corpi. Ecce q̄
liter dicit **Autoritas.** Letare et exulta etc. p̄ oppo-
situm si aia est mala. recipit in inferno premiū su-
um iuxta peccata et mala opa que fecit. Vbi grā.
Si in hoc mūdo p̄sona fuit supba vana pompo-
sa. se sup alios eleuando. talis anima in inferno
recipit salariū. quia ibi humiliat in maximis pe-
nis. et calcat pedibus demonū. Si vero fuit per-
sona auāra vsuraria crudelis et sine misericordia
in morte mittit anima in plumbo liquefacto. et
ibi coquit etc. Si luxuriosa ponit in veru cū me-
retrice sua ad istar cirogrilloz. et ibi se calefaciūt
Si iracūda aia est in cōtinua guerra et diuisioni-
bus et sic de alijs peccatis. Et ex h' anima dam-
nata dicit filia belial. **Autoritas.** Quasi vna de
filiabus belial. s. Regl. s. Belial dupliciter iterp̄-
tat p̄mo Belial. i. sine iugo sc̄o belial. i. absqz
dño. p̄ma interpretatio ostēdit quare aia dam-
nat. quia fuit absqz iugo. Sciendū. q' de' impo-
suit nobis iugū p̄ceptorū di. Tollite iugū meū
sup vos. et discite a me qz mitis sum et humil' cor-
de et inuenietis requiē aibus vestris. Iugū eniz
meū suauē est et onus meū leue. Matih. xj. Le-
ue est et pui ponderis. quia solū decem libraruz.
p̄ma est. nō habebis deos alienos etc. Mul-
ti nolunt iugū istū portare. Ecce absqz iugo qui-
libet vult viuere ad libitū iuxta suas inclinatio-
nes malas. et nō curat quod p̄cepit dñs. Ecce h'
culpa. p̄pter hoc sequit pena quā habet aia i in-
ferno. quod ostēdit in sc̄da interpretatione. absqz
dño. quē nunqz videbit. quia sibi in hoc mundo
nō obediuit. ¶ **Questio** est h' ad clarificandū in-
tellectus n̄ros. quare deus damnat eternaliter
aiam nunquid sufficeret q' tñ duraret pena. qñ
tūm culpa seu peccatū scz tñ p̄ t̄to. vt si pecca-
tum durauit p̄ horam siue p̄ diem vel p̄ mensē
vel p̄ annū etc. q' tñ duraret pena. et hoc cētū-
stū et rōnabile. Sed p̄ peccato vnus hore vel
diei etc. q' anima damnet eternaliter. hoc nō vi-
det iustū et rōnabile. ¶ **Pro r̄sione** sciendum.
q' q̄diu anima est vnita et coniūcta corpi essenti-
aliter. anima recipit aliquas cōditiones a corpe
vt socius a socio. **Cōditio** corpi ē. q' est muta-

bile et variabile. quia modo est sanum. modo in-
firmum. modo letum modo triste. modo calidū
modo frigidū etc. Hanc cōditionē recipit aia a
corpe. q̄diu est sibi cōiūcta. licet de se sit imuta-
bilis et inuariabilis. Sed vnita corpi ē variabi-
lis et mutabilis. Quia licet modo sit bona pōt eē
mala. et ecōuerso. modo est in gratia dei. modo i
ira et in peccato. modo deuota modo in deuota.
Autoritas. Corp' quod corrūpit aggrauat ani-
mam. Sapiē. ix. scz trahendo ip̄am ad cōditio-
nes corpi. sed a corpe aia sepata efficit imuta-
bilis et inuariabilis. quia si in gratia recedit a cor-
pore. ita cōfirmat in ea q' nō pōt ipsam p̄dere.
nec amittere aliquo modo. ideo habebit eterna-
liter gloriā. Si aut recedit a corpe in culpa et pec-
cato ita cōfirmat et obstinat in ipso q' nō pōt pe-
nitere nec ab eo exire. Idō eternalit' habebit pe-
nam. verb' grā. Si anima in morte recedit a cor-
pore in culpa seu peccato supbie etc. sic obstinat
et cōfirmat in illa q' nō pōt penitere. Idō et alijs
peccatis **Autoritas.** Si ceciderit lignum ad au-
struz aut ad aquilonē in quocūqz loco ceciderit
ibi erit. Eccl. xj. Loquit de hoie qui ē vt arbor
plantata in viridario ecclē. **Marci. viij.** Video
homines velut arbores. scindit p̄ mortē corpo-
ralem. Jam em securis ad radicē arboris posita
ē. matih. iij. Austrū que est ps calida et humida
sigt p̄sonā que est in statu gr̄e que est calida per
deuotionē et humida ex p̄torū p̄tritione lachry-
mando. Aquilo que est ps frigida et sicca sigt p̄-
sonam que nō est in grā dei. que est frigida ex in-
deuotionē. et sicca et sterilis in opib' misericordie
et penitētie. Dicit g. si ceciderit etc. Ex quo ergo
p̄ctm seu culpa durat eternaliter in aia. ideo pe-
na erit etiā eterna. patz rō. Tu forte credebas q'
anima recedente p̄ mortē corpaalem dimitteret
p̄ctm et culpā. qd nō facit nisi in grā recedat. Idō
modo est hora penitēdi. Ecce qualiter aia dam-
nata dicit filia belial. sine iugo vel absqz dño.
¶ **Pro dictozū pleniori intelligentia.** Nō q' be-
atus Tho. iij. scrip. di. xl. vj. q. j. ar. iij. hanc mo-
uet questionē. **Utrum** ex diuina iusticia inferat
peccatoribus eterna pena. Ad quā vbi supra r̄-
det q' sic loquēdo d' culpa mortali. quia duratio
pene nō respondet durationi culpe. dicit Aug'.
xxj. de ciuita. dei. Non em adulterium quod in
momento tp̄is p̄petrat. momentanea pena pu-
nitur etiam fm leges humanas. Sed duratio pe-
ne respicit dispositionem peccantis. Quāqz enim
ille qui peccat in aliqua ciuitate ex ipso p̄ctō effi-
citur dignus vt totaliter expellat a societate ci-
uitatis. vel p̄ exilium p̄petuum vel etiam p̄ mor-
tem. Quāqz vero nō reddit dignus vt totaliter a
societate ciuium excludatur. et ideo vt possit esse
conueniens membrū ciuitatis pena ei prolonga-
tur vel breuiatur. fm q' eius expedit correctio-
ni. vt in ciuitate conuenienter et pacifice viuere

possit. Ita etiam secundum diuinam iusticiam aliquis ex peccato dignus reddi penitus a ciuitate dei consortio separari. quod fit per omne peccatum quo quis contra charitatem peccat. que est vinculum vniuersalium ciuitatem predictam. Et ideo pro peccato mortali quod est contrarium charitati aliquis in eternum a societate sanctorum exclusus eterne pene adiungitur. Ex autem pena quam ciuitas mundana infligit. perpetua non reputatur. hoc est per accidens. in quantum homo non perpetuo manet vel in quantum etiam ciuitas ipsa deficit. Unde si homo in perpetuum viueret pena exilii et seruitutis que per legem humanam inferitur in eo perpetuo permaneret. Qui vero hoc modo peccat. ut in non reddantur digni totaliter separari a sancte trinitatis consortio sicut peccantes venialiter tanto eorum pena erit breuior vel diuturnior. quanto magis vel minus purgabiles erunt secundum quod peccata eis plus vel minus inhererunt. quod in penis huius mundi et purgatorum secundum diuinam iusticiam seruatur. Inueniuntur et aliterationes a sanctis assignate. quare iuste pro peccato temporalis supplet mortali aliqui pena eterna puniantur. Una est. quia peccauerunt contra bonum eternum dum contempserunt vitam eternam. Et hoc est quod Augustinus in libro predicto dicit. factus est malo dignus eterno. quia homo in se penitit bonum quod esse possit eternum. Alia ratio. quia homo in suo eterno peccauit. Unde Gregorius in libro dialo. quod ad magnam iusticiam iudicantis pertinet ut nunquam careant supplicio qui nunquam carere voluerunt peccato. Et si obijciatur. quod quidam peccantes mortaliter proponunt vitam suam in melius quam commutare. et ita secundum hoc non essent digni eterno supplicio ut videtur. Dicendum quod ex hoc ipso quod mortaliter peccat finem suum in creatura constituit. et quia ad finem vite tota vita ordinatur. ideo ex hoc ipso totam vitam suam ordinat illud peccatum. et vellet perpetuo in peccato permanere. si hoc esset sibi impune. Et hoc est quod Gregorius dicit. xxxix. moral. super illud Job. Estima uis abyssum quasi senescentem. Iniqui ideo cum fine deliquerunt. quia cum fine vixerunt. voluissent quod prope fine fine viuere. ut sine fine potuissent in iniquitate permanere. Potest et alia scilicet tertia ratio assignari. quare pena peccati mortalis sit eterna. Quia per eam contra deum qui est infinitus peccatur. unde cum non possit esse pena infinita per intensiorem. quia creatura non est capax alicuius qualitatis infinite requiritur quod sit saltem duratiue infinita. Est et quarta ratio ad hoc idem. quia culpa manet in eternum. cum qua culpa non possit remitti sine gratia quam homo non potest post mortem acquirere. nec debet pena cessare quod diu culpa manet. Confirmatur quod dictum est per illud quod dicitur Matthei. xxv. Erunt hiis scilicet peccatores in supplicium eternum. Item sic se habet promissum ad meritum. ita pena ad culpam. Sed secundum diuinam iusticiam merito temporalis debet promissum eternum. Job. vi. Omnis qui videt filium hominis et credit in eum habet vitam eternam. ergo et culpa

pe temporalis secundum diuinam iusticiam debet pena eterna. Preterea secundum philosophum. v. ethicorum. pena taxatur secundum dignitatem eius in quem peccatur. unde maioris pena puniuntur qui percussit alapa principem quam alium quemcumque. sed qui peccat mortaliter peccat contra deum. cuius precepta transgreditur. et cuius honorem aliis impertit dum in alio fine constituit. Maiestas autem dei est infinita. ergo quicumque mortaliter peccat dignus est infinita pena. et ita iuste pro peccato mortali aliquis perpetuo puniatur. Hec sanctus Thomas ubi supra. Idem ponit prima secunde. q. lxxxvij. arti. iij. ubi concludit quod peccatum mortale quantum est de se inducit reatum pene eterne. Idem secundo scripto. dist. xliij. arti. v. in quo ponit differentiam inter peccatum veniale et mortale per penam eternam et temporalem. De animabus autem que non statim vadunt ad paradysum quia non sunt condigne nec perfecte penitentes. nec vadunt ad infernum. quia ante mortem habuerunt contritionem de peccatis et fecerunt confessionem. et non satisfactionem. Tales vadunt per mortem corporis ad purgatorium ad complendum penitentiam. qua completa introducuntur in celum.

Pro dictorum maiori intelligentia. Queritur utrum post hanc vitam sit purgatorium. Ad hanc questionem respondet sanctus Thomas. iij. scripto. xxj. dist. q. f. ar. j. q. f. g. sic. et quod de necessitate fidei est ponere purgatorium. Quia iusticia dei hoc exigit. ut peccatum per penam debitam ordinetur. modo multi sunt qui absoluti sunt et quibus culpa est dimissa. sed nondum compleuerunt penitentiam eo quod per contritionem deleta culpa non tollitur ex toto reatus pene. nec etiam semper venialia dimissis mortalibus tolluntur. quibus restat aliqua pena temporalis perficienda. et ideo oportet quod taliter decedentes post contritionem de peccatis et absolutionem ante satisfactionem debitam post hanc vitam puniantur. Et ita oportet locum dare in quo tales anime puniantur. Et hic dicitur purgatorium. Et ideo illi qui purgatorium negant. contra diuinam iusticiam loquuntur. et propter hoc erroneus est et a fide alienus. Hoc idem tenet Gregorius nicensis qui dicit. Si aliquis christi amico consentiens in hac vita purgare peccata minus potuerit post transitum hinc per purgatorium ignis consolationem expediat hoc predicamus. dogma vitatis seruantes. et ita credimus hec ille. Hoc etiam vniuersalis ecclesia tenet per defunctis. exorans ut a peccatis soluantur. quod non potest nisi de illis qui sunt in purgatorio intelligi. Ecclesie autem auctoritati quicumque resistit heresim incurrit. Quod confirmatur. quia dicitur. ij. Machab. xij. Sancta et salubris est cogitatio pro defunctis exorare ut a peccatis soluantur. Sed pro defunctis qui sunt in paradiso non est orandum. quia illi nullo indigent. Nec iterum pro illis qui sunt in inferno quia illi a peccatis solui non possunt. ergo pro hac vitam sunt aliqui a peccatis non dum absoluti. qui solui possunt. et tales charitatem habent sine qua non fit peccatorum remissio. quia vniuersa delicta

Domínica prima Aduentus

operit charitas. Prover. x. vnde ad mortē eter-
nam nō deuenient. quia qui uiuit ⁊ credit in me
nō moriet in eternū. Job. vi. Nec ad gloriā idu-
cent nisi purgati. quia nihil immūdū ad illam p-
ueniet. vt patet Apoc. xxi. vbi dicit. Nō intro-
bit in ea aliquid coinquinatū. Ergo aliqua pur-
gatio restat post hanc vitā. ⁊ sic est ponēdū pur-
gatorium. Idē ponit sanct⁹ Tho. iiii. cōtra gen-
tiles. c. xq. Itē idem est ignis inferni ⁊ purgato-
riū. vt dicit sanct⁹ Tho. vbi supra. scz. iiii. scpto.
di. ii. q. j. arti. j. q. ii. Et ignis purgatorij ē eternus
sū substantiā. sed temporalis sū effectum purga-
tionis. Dicit em̄ beat⁹ Greg⁹. q. sicut sub eodez
igne aurum rutilat ⁊ palea fumat. Ita sub eodē
igne peccator cremat⁹ ⁊ electus purgat⁹. q. idem
est ignis inferni ⁊ purgatorij. Stultū tñ ē differ-
re satisfactionē vsq. post mortem. q.uis possit in
purgatorio fieri. ⁊ sit pene solutio. Quia vt dicit
sanct⁹ Thomas vbi supra questiuicula. iiii. Pe-
na purgatorij minima excedit maximā penā h-
vite. Est em̄ in purgatorio duplex pena. vna dā-
ni in q̄tū scz retardant a diuina visione. Alia est
sensus sū q. ab igne corpali punient⁹. Et q̄tum
ad vtrūq. pena purgatorij minima (vt dicit san-
ctus Tho. vbi supra) excedit maximā penā pre-
sentis vite. Q̄to em̄ aliquid magis desideratur
tāto ei⁹ absentia est molestior. ⁊ quia affectus q.
desiderat summū bonū post hanc vitam est intē-
sissimus quia nō retardat affectus mole corpis.
Et etiā quia terminus fruēdi summo bono iam
aduenisset nisi aliquid impediret. Ido de tarda-
tione maxime dolent. Et ista pena est maxia pe-
na. Similiter etiā cum dolor nō sit lesio vel lesio-
nis sensus. tāto aliquis magis dolet de aliquo le-
suo q̄to magis est sensitiuū. vñ lesiones q. fiunt
in locis maxime sensibilibus sunt maximum do-
lozē causantes. Et quia totus sensus corpis ē ab
anima. Ideo si in ipsam aiā aliq. lesiuuz agat
de necessitate oportet q. maxime affligat. q. aut
anima ab igne corpali patiat⁹ ad presens suppo-
nitur. hoc em̄ sanct⁹ Tho. iiii. di. xliii. in fine di-
stinctionis pulchre pbat. Et hoc patet ex sentē-
tia dñi Matth. xxv. Itē maiedicti in ignē eter-
num q. parat⁹ est diabolo ⁊ angelis eius. Et ido
oportet q. pena purgatorij q̄tū ad penam dam-
ni ⁊ sensus excedit oēm penā istius vite. Qui-
dam aut assignant rationē ex hoc q. aia tota pu-
nitur. nō aut corpus. Sed h. nihil est. quia sic pe-
na damnatorū esset minor post resurrectionē q.
ante qd est falsum. hec scūs Thomas vbi supra
Stultū igif est vsq. ad purgatorij differre peni-
tentiam ⁊ satisfactionē. Purgant aut in purga-
torio. vt dicit scūs Tho. vbi supra. q. j. ar. j. q. v
electi sola diuina iusticia. non ministerio demo-
num quozū victores extiterunt. Nec ministerio
angelozū qui ciues suos nō tam vehemēter affli-
gerent. Sed tñ possibile est q. eas ad loca pena-

rum deducant. ⁊ etiā ipsi demones. qui de pe-
nis hoim letant⁹ eas cōcomitant⁹ ⁊ assistunt pur-
gandis. tum vt eozū penis satient⁹. tum vt in eo-
rum exitu a corpe suum aliquid ibi repiant. hec
sanctus Tho. vbi supra. De istis etiā dicit chri-
stus angelis. Dicit filie syon. ⁊c. p. earū solati-
one ⁊c. Deo gratias.

Sermo quartus.

Te in castellum

quod cōtra vos est. Matth. xxi.
Sermo noster ē q̄uo oportet nos
parare in hac vitā vt vadamus ad
gloriā eternā finaliter. materia erit
vtilis ⁊ proficua. sed vt sit deo acceptabilis et
gratiosa. Salutes virgo Maria glorioza. Itē
in castellum qd ⁊c. Hoc x̄bū ad lram dicit chri-
stus duob⁹ discipulis suis quos mittebat in hie-
rusalem dicens. Itē in castellū ⁊c. Chri-
st⁹ ciuitatem hierlm vocabat castrū. quia habebat con-
ditiones castri ad lram q̄tum ad situm ⁊ q̄tum
ad fortitudinem magnā quā habebat in muris.
turribus. fortalitijs. ⁊ hmōi. ⁊ erat in alto posita
ad instar castri fortissimi ⁊ quasi in exp. ugnabil.
Ideo dicit. Itē in castellū quod cōtra. i. aū vos
est. sed spūaliter maxime anagoice ab ana quod
est sursum ⁊ goge ductio quasi sursum ductio.
Celestis gloria dicit castrū siue ciuitas ppē tria
vel ppter tres. pprias conditiones castri.

Prima quia castrū est sitū in loco alto ⁊ e-
minent. s. nihil creatū ē alti⁹ celo empireo.

Secūda quia castrū ē in expugnabile.

Tertia qz est pūsum de omnib⁹ necētijs.

Primo ē in alto positū. David ps. ix. altissimus
posuisti refugiū tuuz. Nota altissimū. Alti sunt
montes ⁊ elemēta. sed altiores sunt celi lune mer-
curij ⁊c. Sed sup omēs altissimū ē celū empireū
intantū q. phisici nō puenerūt ad ei⁹ cognitionē
quia nō potuerūt tantū ascendere. Dicit sanct⁹
Tho. ii. scripto. dist. ii. q. ii. art. i. j. vbi querit.
Vtrū celum empireū sit corpus quod celuz em-
pireum ratione inuestigari nō potest. Quia qd
quid de celo cognoscimus h. est. aut p. visuz aut
p. motum. Celū aut empireuz nec visui subiaceret
nec motui. vt habet in lra scdo sententiarū. dis-
t. ii. Sed p. autoritatē est habitū. Et est corpus il-
lud quod pncipaliter ordinatū est vt sit habita-
tio beatorū. Et hoc magis ppter homines quo-
rum corpa glorificabunt quib⁹ loc⁹ debet qz p-
pter angelos qui loco nō indigēt. Et qz illa glia
excedit inuestigationem humanā. Ideo etiā em-
pireum. Et est celū empireū corp⁹. sed dicit scdū
do sententiarū dist. ii. intellectuale ⁊ intelligibile
⁊ nō visibile. quia nō subiaceret nostro visui. s. in
tellectu tñ capif. Et est immobile. Et ideo phi ip-
sum nō cognouerūt vt dicit sanct⁹ Tho. vbi su-
pra in solutiōe ad q̄tū. nec aliquā de eo mentio